

Forpligtelse for Regeringen til at gennemføre, hvad dets egne Repræsentanter har været med til at stemme for. Det er ogsaa karakteristisk, at trods Udtalelser, som stærkt udæskede dertil, vilde i Fjor den daværende Indenrigsminister ikke overfor Tinget antyde et Ønske om, at Tinget skulde forkaste Lovforslaget, som det forelaa til Behandling.

Saa udtalte den højtærede Indenrigsminister, at det var naturligvis en Vej, at Lovgivningsmagten gennemførte Love for at løse saadanne Kampspørgsmaal mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, som i Øjeblikket var fremme. Men det ejendommelige er, at her vil man kunne gennemføre et Lovforslag om et Kampspørgsmaal, i hvilket allerede nu en Ordning er en Kendsgerning, idet en Ordning om 8 Timers Arbejdsdagen er overenskomstmæssig gennemført indenfor Industrien; og man kunde da henvise Arbejdsgiverne til, at naar de selv frivillig har kunnet gaa med til denne Ordning, kunde der ikke være nogen Fare for dem ved, at man godkendte den ved Lov, for at dette Spørgsmaal ikke idelig skulde være en Kastebold mellem to stridende Parter. Den højtærede Minister vil sikkert ikke være blind for, at hvis det virkelig i Aar skulde lykkes Arbejdsgiverne paa Grund af den svækkede Stilling, Arbejderne har gennem Arbejdsløsheden, at fravriste dem 8 Timers Dagen, vil der ikke gaa mange Aar, før Arbejderne igen vil rette Bestræbelserne paa at tilbageerobre, hvad de har tabt, og saa vil dette Spørgsmaal idelig blive en Kastebold mellem to kæmpende Parter. Det Spørgsmaal, som formentlig mest maa interessere Ministeren, er vel egentlig dette, om Samfundet som Helhed er tjent med denne idelige Uro om dette Kampspørgsmaal.

Endelig kom den højtærede Indenrigsminister lidt kauserende ind paa Spørgsmaalet om kortere Arbejdstid og højere Løn og talte i denne Forbindelse om en skæv Betragtning. Jeg vil da gerne vise den højtærede Minister, hvorledes Udviklingen er foregaaet, nemlig saaledes, at paa samme Tid som Arbejdstiden, saaledes som jeg allerede har paapeget, er gaaet ned i Løbet af de sidste 30 Aar, er Arbejdslønningerne steget. Der har man Billedet af, hvad der faktisk er sket, og Spørgsmaalet bliver da paa ny: Hvilken Ulykke har dette været for Samfundet? Hvilken Ulykke har denne Udvikling, som i høj Grad har været til Arbejderklassens Bedste, medført for Samfundet? Jeg tillader mig at spørge, og jeg venter, at den højtærede

Minister vil svare mig paa dette mit Spørgsmaal.

Indenrigsministeren (*Kragh*): Det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussen spurgte nu, hvilke Ulykker der var sket ved den Udvikling, der gennem de senere Aar er foregaaet, og som har ført til en Overenskomst mellem Arbejdsgivere og Arbejdere om en Gennemførelse af den 8 Timers Arbejdsdag. Det kunde ikke falde mig ind at give mig til at skildre Ulykker, som har været en Følge deraf. Jeg tør overhovedet ikke paastaa, at der af denne Udvikling er fulgt nogen Ulykke; men derfra og til at slutte, at de gunstige Forhold, der har gjort det muligt gennem et vist Tidsrum at naa frem til en ved frivillig Overenskomst opnaaet 8 Timers Arbejdsdag, vil fortsættes ud i Fremtiden, saaledes at man ganske doktrinært ved Lov kan fastslaa denne Arbejdsdag uden derigennem paa dette eller hint Omraade i den kommende Tid at komme til at gøre Skade, er der dog, synes det mig, et meget langt Spring, som det ærede Medlem paa ingen Maade er berettiget til at gøre, og som jeg maa beklage, at han synes at ville gøre. Hverken det ærede Medlem eller jeg kan vide, om Udviklingen i den kommende Tid vil forme sig saaledes, at man tvunget af Omstændighederne maa gaa bort fra denne Arbejdsdag over til et større Antal daglige Arbejdstimer. Jeg har ikke paa nogen mulig Maade noget Ønske om, at dette skal ske, tværtimod, thi det vil altid være Udtryk for en økonomisk og erhvervsmæssig Tilstand, som i og for sig ikke er af det gode; men man maa i saa Henseende, synes det mig, lade Livet skrive sine egne Love, ikke mindst i en Tid, der er præget af saa megen Usikkerhed og saa store Vanskeligheder paa Arbejdsmarkedet, som den indeværende Tid er.

Til det ærede Medlem Hr. P. Munch ønsker jeg at sige, at jeg ikke kan erkende, at Rigsdagen har hverken juridisk eller moralsk Pligt i Henhold til Washington-Overenskomsten til at vedtage en 8 Timers Arbejdsdag. Det ærede Medlem udtalte, at man i 1919 var paa det rene med, at de økonomiske og erhvervsmæssige Vanskeligheder vilde udvikle sig saaledes, som Tilfældet er blevet, og at man netop ud fra den Betragtning søgte indført i Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere Bestemmelser, som skulde være egnede til for Arbejdernes Vedkommende at gøre disse Nedgangstider mere taalelige. Jeg antager, jeg har opfattet det ærede Medlems Ræsonnement rigtigt. Men jeg føler mig temmelig